

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A LA MOBILITAT (VIABILITAT I SENYALITZACIÓ)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 5 de març de 2025, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- Feia anys que s'havia modificat el sentit de circulació del tram del carrer de Rivero entre el carrer de Palafox i la baixada de Rivero (20 metres). D'aquesta manera s'obliga als gairebé cinquanta vehicles del pàrquing del carrer de Rivero (entre Palafox i Consorts Sans Bernet) a circular pel carrer de la Plana, que és un carrer de vianants amb un alt ús ciutadà, ja que porta al CAP i al mercat.
- Va presentar diverses reclamacions, les quals es van rebutjar amb l'argument que les mesures tenien com a objectiu evitar la creació de trànsit al nucli d'Horta.
- La situació estava empitjorant, ja que els vehicles del pàrquing havien de seguir passant per un carrer pensat per a vianants i generaven molèsties i inseguretat.
- Recentment hi havia una nova prohibició de circulació per entrar des de la rotonda de l'avinguda de l'Estatut cap al carrer de la Plana. El resultat era que dificultava encara més l'accés i obligava a fer recorreguts més llargs, cosa que suposava més congestió i contaminació.
- Demanava que es reconsiderés la circulació d'aquesta zona:
 - que es permetés la doble direcció en aquest tram del carrer de Rivero (uns 20 metres), ja que el volum de trànsit és baix,
 - que el veïnat i els vehicles dels pàrquings estiguessin dispensats de la nova prohibició de l'avinguda de l'Estatut, per facilitar la mobilitat dels residents.
- Considera que les seves propostes optimitzarien la mobilitat i millorarien la seguretat dels vianants al carrer de la Plana.

Actuacions fetes

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, la Sindicatura la va admetre a tràmit i va iniciar la instrucció de l'expedient.

Es va considerar convenient dirigir-se al **Districte d'Horta-Guinardó** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada. El dia 19 de març de 2025, es va sol·licitar a aquest òrgan municipal la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Rebuda la informació municipal es van estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 4 d'abril de 2025 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa les actuacions que va dur a terme l'Ajuntament.

CONSIDERACIONS

1. Atenció rebuda

La ciutadana va suggerir a l'Ajuntament un canvi en la viabilitat de la zona on viu, en concret respecte del sentit de la circulació del carrer de Rivero. La interessada explica que els canvis proposats ajudarien a la circulació dels vehicles que utilitzen els pàrquings de la zona, ja que així farien uns trajectes més curts i amb menys voltes.

El suggeriment de la ciutadana encaixa amb l'àmbit del dret de la ciutadania a plantejar suggeriments i queixes amb relació al funcionament de l'activitat administrativa, establert a l'article 23.1.b) de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya. En aquest sentit, la ciutadana té dret que es valori el suggeriment, i que li donin una resposta raonada.

D'acord amb l'informe municipal només consta una queixa sobre aquesta qüestió, que és la de la mateixa promotora de la queixa. La va presentar el dia 24.10.2024 i la va resoldre el Departament d'Obres i Manteniment del Districte d'Horta-Guinardó el 25.11.2024.

Les peticions rebudes a través del web municipal es regulen pel Decret d'alcaldia S1/D/2017-2348, de 7 de juliol de 2017, d'aprovació de la nova regulació del sistema informàtic per a la gestió de comunicacions dels ciutadans, d'incidències, reclamacions, queixes, suggeriments, peticions de servei, consultes web i agraïments (IRIS).

Quant a la tramitació de les comunicacions IRIS, cal destacar que el servei competent ha de validar la queixa en un termini màxim de cinc dies. El termini màxim de resposta és de trenta dies des de l'entrada de la comunicació al sistema IRIS. Es podrà ampliar aquest termini quinze dies més, sempre que hi concorrin circumstàncies excepcionals i justificades, però s'haurà de fer una comunicació intermèdia a la persona sol·licitant per explicar-li el retard.

Vista la documentació que hi ha a l'expedient, des d'un punt de vista formal, l'Ajuntament va respondre d'acord amb aquesta normativa i es van complir els terminis quant a validació. La queixa es va redirigir al servei competent, en aquest cas, als serveis tècnics del Districte.

Quant al fons de l'assumpte, també es considera que **la resposta va ser correcta**, atès que el servei competent va donar una resposta raonada a la petició al·legant que "[e]s descarta la proposta al valorar-se que representaria que tot el trànsit de vehicles es redirigiria cap al carrer d'Horta i, per tant, també per l'interior del barri".

A més a més, sobre la fonamentació de la resposta, l'informe municipal detalla que la qüestió es va tractar a la Taula Tècnica de Mobilitat 19/24, de data 13.11.2024. Els canvis viaris es van dur a terme entre juny del 2015 i maig del 2016 i, com tota altra modificació similar, es va consensuar entre totes les parts implicades. Els canvis de direccionalitat no acostumen a afectar un sol carrer, sinó que tenen un abast més ampli i cal mirar l'entorn amb perspectiva de mobilitat global, i sobreposar el bé comú, o individual.

2. Dret a la mobilitat sostenible

D'acord amb la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, les autoritats locals reconeixen el dret de la ciutadania a tenir mitjans de transport compatibles amb la tranquil·litat a la ciutat. A aquest efecte, afavoreixen transports públics accessibles a tothom segons un pla de desplaçaments urbans i interurbans. Controlen el trànsit automobilístic i en garanteixen la fluïdesa respectant el medi ambient. El municipi controla rigorosament l'emissió de sorolls i vibracions de tot tipus. Defineix les àrees completament reservades, o reservades en determinats moments, a les persones vianants i encoratja l'ús dels vehicles no contaminants (art. XX).

En termes similars, la Carta de drets i deures de la ciutat de Barcelona estableix que totes les persones tenen dret a gaudir de la tranquil·litat dins la ciutat, sense perjudici de l'activitat cultural, comercial i industrial. L'Ajuntament ha de controlar tota mena d'emissions perjudicials per a la salut i el benestar de les persones i facilitar solucions als conflictes entre particulars causats per sorolls mitjançant l'assessorament i la mediació (art. 31). I té el **deure d'establir una ordenació de la circulació i de l'estacionament dels vehicles de motor compatible amb l'ús que fan les persones vianants de les vies i les places** (art. 32).

Aquesta Sindicatura s'ha pronunciat en diverses ocasions sobre la necessitat de configurar el dret a la mobilitat amb relació al dret al medi ambient, i d'aquí **la seva dimensió de mobilitat sostenible** tal com es reflecteix en diverses normatives bàsiques, com l'Estatut d'autonomia de Catalunya (articles 27 i 48.1) i la Carta de drets i deures de la ciutat de Barcelona (articles 31 i 32.1).

La mobilitat urbana va més enllà de ser la suma del conjunt de desplaçaments que fan tant persones com mercaderies en l'àmbit urbà, en tots els modes possibles, amb la finalitat de dur a terme les seves activitats quotidianes. La mobilitat sostenible constitueix un dret social de ciutadania que inclou valors com la cohesió i la inclusió social, la salut, la seguretat, l'equitat i la sostenibilitat.

En aquests moments, s'està debatent el **nou Pla de mobilitat urbana (PMU) per als anys 2025-2030**¹², amb una visió centrada a assolir una millor mobilitat de les persones, i això s'identifica amb una mobilitat segura, saludable, respectuosa, equilibrada, justa i eficient.

La proposta del PMU s'estructura a partir de tres eixos i diverses línies estratègiques. El segon eix se centra a impulsar un sistema de transport públic que capti més persones viatgeres, **i el tercer a reduir la dependència de la mobilitat amb el vehicle privat i mitigar-ne les externalitats negatives.**

3. Potestat discrecional de l'Administració

D'acord amb els articles 22 i 23 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, el dret de la ciutadania a

¹ <https://www.decidim.barcelona/processes/PMU2025-2030>

² <https://ajuntament.barcelona.cat/agenda2030/ca/mesbarcelona/actualidad-mes-barcelona/el-nuevo-plan-de-movilidad-urbana-establece-el-objetivo-de-llegar-al-85-de-desplazamientos-mediante-modos-sostenibles-1477098>

una bona administració inclou el dret a participar en la presa de decisions i a plantejar els suggeriments i les queixes relatives al funcionament de l'activitat administrativa.

Per altra banda, també cal reflexionar sobre la **potestat discrecional de l'Administració** respecte de l'ordenació de la circulació i de la senyalització de la via.

Efectivament, l'Ajuntament té competència pròpia pel que fa al traçat i les característiques de la xarxa viària i l'ordenació del trànsit de persones i vehicles (art. 65 i 93 de la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona). L'ordenació de la circulació, **que inclou la corresponent senyalització viària**, constitueix una decisió que s'emmarca en el que es coneix com a potestat de decisió discrecional de les administracions públiques.

Així, entre diferents solucions tècniques, totes elles possibles i legítimes, l'Administració pública opta per una solució que ha de ser la millor possible aplicant els principis de bona administració i equitat, per tal de no incórrer en arbitrarietat, conducta prohibida per la Constitució espanyola.

Tenint en compte tot l'anterior, aquesta Sindicatura conclou que la resposta del Districte d'Horta-Guinardó és congruent amb els objectius estratègics del PMU de la ciutat que aposten per impulsar el transport públic, l'ús de mitjans de transport menys contaminants i la dràstica reducció de vehicles privats de motor. Per tot l'exposat, no es detecta cap greuge que conculqui els drets de la ciutadania.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte d'Horta-Guinardó ha estat ajustada a dret i eficaç.**

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.